

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

06-03-275 М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань та самостійної роботи із
навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа
та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок» та «Управління фінансово-
економічною безпекою» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та
заочної форм навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 2 від 21 вересня 2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання практичних завдань та самостійної роботи із навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійними програмами «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та «Управління фінансово-економічною безпекою» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Ляхович О.О., Трусик М.Ю. Рівне: НУВГП, 2023. 20 с.

О.О. Ляхович, к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

М.Ю. Трусик, к.е.н., асистент кафедри фінансів та економічної безпеки

Відповідальний за випуск: Мельник Л.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економічної безпеки

Керівник (гарант) освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

Мельник Л.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та економічної безпеки

Керівник (гарант) освітньої програми «Управління фінансово-економічною безпекою»:

Ляхович О.О., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Методичні рекомендації до проведення практичних занять.....	6
Практичне заняття № 1. Поняття науки та її нормативне регулювання.....	6
Практичне заняття № 2. Наукове дослідження та методика його виконання	7
Практичне заняття № 3. Особливості застосування методів у фінансово-економічних дослідженнях.....	9
Практичне заняття № 4. Систематизація наукових досліджень.....	10
Практичне заняття № 5. Визначення ефективності наукових досліджень	11
Практичне заняття № 6. Практичні підходи до написання магістерської роботи.....	12
Практичне заняття № 7. Вивчення умов та вимог до участі в конкурсах науково-дослідних робіт.....	13
Завдання для самостійної роботи.....	14
Рекомендована література.....	16
Додатки.....	19

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітній компонента «Методологія наукових досліджень» посідає важливе місце в професійній підготовці майбутніх магістрів з менеджменту і магістрів фінансів, банківської справи та страхування. Вивчення методології наукових досліджень націлене на підготовку висококваліфікованих фахівців, які здатні до індивідуальної творчої роботи, впровадження у практичну діяльність наукових результатів.

Метою вивчення дисципліни є формування в здобувачів навичок проведення досліджень, впровадження їх результатів у практику.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи та методики пізнання, що пов'язані з науковою та практичною професійною діяльністю.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є теоретична підготовка здобувачів з питань сутності понять і категорій методології наукових досліджень; організації процесу наукового дослідження, його методики, змісту і принципів; оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику.

За результатами вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- категоріальний апарат наукових досліджень;
- принципи, методи і поняття наукових досліджень;
- парадигму методології науки;
- види та форми науково-дослідної роботи;
- вимоги до публікації наукових результатів та її структуру;
- методику оформлення результатів наукових досліджень;

вміти:

- збирати й обробляти інформацію, необхідну для проведення наукових досліджень;
- застосовувати доцільні методи під час проведення наукових досліджень залежно від їх цілей;
- використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійних дослідженнях;
- логічно будувати наукове дослідження відповідно до логіки та мети дослідження;
- проводити дослідницьку діяльність;
- науково обґрунтовувати і структурувати отримані наукові положення.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на отримання студентами наступних програмних результатів:

ПР01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.

ПР14. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку комплексної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства у поєднанні з дослідницькими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР 16. Відшукувати, обробляти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

Особливе місце у ході вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень» належить практичним заняттям, на яких відбувається закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях, семінарських заняттях та в процесі самостійної роботи над дисципліною. Структура практичного заняття представлена в розрізі основних тем та включає в себе програмні запитання, питання для обговорення та практичні завдання.

Програмні запитання базуються на матеріалі, що висвітлювався на лекційних заняттях та широко представлений в навчальній літературі. Питання для обговорення потребують критичного осмислення матеріалу та вивчення додаткової літератури. Практична частина включає завдання, що забезпечують закріплення вивченого матеріалу.

Самостійна робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, нормативних документів, наукових праць та періодичних наукових видань. Систематизація теоретико-практичної інформації з вказаних джерел дозволить виконати поставлені завдання перед студентом, а також закріпити набуті знання на лекційних та практичних заняттях та розвинути практичні навички здійснення наукових досліджень.

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Поняття науки та її нормативне регулювання

Мета: засвоєння та поглиблення теоретичних знань про сутність науки, її структуру та функції, а також організації наукової діяльності та її нормативно-правового регулювання в Україні.

Програмні запитання:

1. Поняття науки та її функцій.
2. Структура і класифікація науки.
3. Організація наукової діяльності в Україні.
4. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.

Обговорення теоретичних питань:

1. Сутність науки та її функцій.
2. Категоріальний апарат науки як системи знань.
3. Підходи до класифікації науки.
4. Сфери застосування класифікації наук.
5. Розкрийте сутність наукової діяльності.
6. Особливості організації наукової діяльності в Україні.
7. Характеристика основних законодавчих актів та нормативних документів регулювання наукової сфери.

Практичні завдання:

Завдання 1.1. На прикладі ієрархії потреб за А. Маслоу розкрити практичну компоненту функції та завдання науки. Конкретно проаналізувати такі завдання науки як опис явищ дійсності; систематизацію явищ дійсності; пояснення явищ дійсності; передбачення явищ дійсності.

Завдання 1.2. На основі опрацювання літературних джерел по обраній тематиці (на вибір студента) описати результати наукових досліджень. Визначте, на вирішення яких завдань (опису, систематизації, пояснення або передбачення явищ дійсності) спрямований кожен з результатів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Наукове дослідження та методика його виконання

Мета: ознайомлення з категоріальним апаратом наукового дослідження, поглиблення теоретико-практичних знань щодо визначення об'єкту, предмету, методів та стадій наукового дослідження

Програмні запитання:

1. Категоріальний апарат наукового дослідження, його склад та характеристика.
2. Об'єкт та предмет наукового дослідження, їх класифікація.
3. Методи дослідження та їх класифікація.
4. Процес наукового дослідження та його стадії.

Обговорення теоретичних питань:

1. Дайте визначення наукового дослідження та наведіть особливості їх здійснення у фінансово-економічних дослідженнях
2. Сутність науково-дослідного процесу
3. Особливості визначення теми наукового дослідження фінансово-економічного спрямування
4. Сутність мети наукового дослідження
5. Наукова проблема: сутність та особливості постановки у фінансово-економічній сфері
6. Обґрунтування актуальності проблеми наукового дослідження
7. Охарактеризуйте особливості постановки наукової новизни
8. У чому відмінність між теоретичною та практичною значущістю наукових досліджень

9. Особливості визначення об'єкту та предмету наукового дослідження у фінансово-економічній сфері
10. Сутність методу, методики та методології дослідження
11. Надайте загальну характеристику методам наукових досліджень
12. Особливості процесу наукового дослідження та його стадій

Практичні завдання:

Завдання 2.1. Оберіть тему наукового дослідження відповідно до додатку А. Складіть алгоритм проведення дослідження.

Завдання 2.2. Підготуйте відповіді на такі запитання відносно власного дослідження:

- Які основні джерела існують за темою вашого дослідження?
- Хто з попередніх дослідників найбільш повно досліджував тему, що обрана вами для дослідження?
- Які не вирішені завдання існують в дослідженні цієї теми?

Результати оформіть у табличній формі:

Автор наукової статті	Назва наукової статті	Обґрунтовані результати	Не вирішені завдання

Завдання 2.3.

Сформулюйте мету, предмет та об'єкт дослідження за такими темами наукових досліджень:

1. Удосконалення управління витратами підприємства в контексті фінансово-економічної безпеки підприємства
2. Управління системою захисту майнового стану підприємства
3. Формування та використання фінансових ресурсів в системі фінансово-економічної безпеки підприємства
4. Виявлення, оцінка та усунення загроз функціонування та розвитку підприємства
5. Фінансовий стан підприємства та організація його безпеки
6. Діагностика економічної безпеки господарчого суб'єкта
7. Валютна безпека України: стан, проблеми та перспективи.
8. Фінансова безпека банківської системи та напрями її забезпечення.

9. Бюджетна безпека у забезпеченні стратегії соціально-економічного розвитку держави.
10. Боргова безпека: методологія оцінки та механізми забезпечення.

Завдання 2.4. Перерахуйте передбачувані наукові результати (наукову новизну).

Завдання 2.5. Обґрунтуйте практичну значимість роботи, вкажіть можливі зацікавлені організації та особи.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Особливості застосування методів у фінансово-економічних дослідженнях

Мета: вивчення способів оприлюднення та апробації наукових результатів та поглиблення теоретичних знань про види наукових публікацій, порядку проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів

Програмні запитання:

1. Загальнонаукові методи дослідження.
2. Методи теоретичних досліджень.
3. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження.
4. Підходи та критерії вибору методів в економічних дослідженнях

Обговорення теоретичних питань:

1. Охарактеризуйте методи аналізу та синтезу.
2. Дедукція і індукція: порівняльна характеристика
3. Сутнісна характеристика часткових методів
4. Аналогія як метод пізнання
5. Сутнісна характеристика моделювання
6. Особливості абстрагування та конкретизації
7. Деталізуйте такі методи теоретичних досліджень як ідеалізація, формалізація, аксіоматичний метод, гіпотеза та припущення, історичний метод, системний підхід, створення теорії .
8. Охарактеризуйте органолептичні методи досліджень,
9. Конкретизуйте розрахунково-аналітичні методи
10. опишіть методи документалістики.

11. Критерії використання методів в економічних дослідженнях

Практичні завдання:

Завдання 3.1. Виявити 5 ключових понять предметної області за темою своєї науково-дослідної роботи. На основі вивчення літературних джерел проведіть аналіз змісту виявлених понять. Для одного з понять сформулюйте авторське визначення.

Завдання 3.2. Наведіть приклади застосування методу аналогії у сфері економіки та бізнесу.

Завдання 3.3. Проаналізуйте доречність виведення за аналогією в такій ситуації. Підприємство А підвищило ціну на свою продукцію і підприємство Б планує вступити за аналогією. При цьому підприємства А і Б подібні за своїм терміном функціонування, кількості працівників та віком директорів. Залишається додати, що підприємство А є хлібозаводом, а підприємство Б – фабрикою іграшок.

Завдання 3.4. Опишіть методи, які будуть використані у власному науковому дослідженні. Результати оформіть у табличній формі:

Назва методу	Прикладний напрям застосування

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Систематизація наукових досліджень

Мета: вивчення способів оприлюднення та апробації наукових результатів та поглиблення теоретичних знань про види наукових публікацій, порядку проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів

Програмні запитання:

1. Способи оприлюднення та апробації наукових результатів.
2. Види наукових публікацій.
3. Монографія: види та структура.
4. Автореферат дисертації.
5. Порядок проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів.

Обговорення теоретичних питань:

1. Що таке апробація та які основні її способи
2. Назвіть та охарактеризуйте основні види наукових публікацій
3. Яка відмінність між науковою та практичною монографією
4. Автореферат дисертації: методика написання та оформлення
5. Охарактеризуйте відмінність між симпозіумом, семінаром та науковою конференцією
6. Охарактеризуйте порядок проведення наукових конференцій, симпозіумів, семінарів

Практичні завдання:

Завдання 4.1. Проведіть структурний аналіз однієї з наукових статей, яка увійшла до складеного Вами бібліографічного списку.

Завдання 4.2. Складіть розширений текст анотації до обраної наукової статті.

Завдання 4.3. Відповідно до вимог оформити тези доповідей на науково-практичну конференцію за темою своєї науково-дослідної роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Визначення ефективності наукових досліджень

Мета: засвоєння теоретико-практичних засад визначення ефективності наукових досліджень у розрізі якісних та кількісних показників

Програмні запитання:

1. Форми та порядок звітування про науково-дослідну роботу.
2. Звіт про НДР підрозділу, установи, порядок складання, розгляду та затвердження.
3. Економічний та соціальний ефекти наукових досліджень.
4. Наукометричні бази.

Обговорення теоретичних питань:

1. У чому відмінність між ефектом та ефективністю наукових досліджень - сукупність добутих наукових
2. Охарактеризуйте сутність економічної ефективності наукових досліджень
3. В чому полягає сутність та особливість науково-технічної ефективності?
4. Дайте характеристику соціальній ефективності.
5. У яких випадках розраховується економічний ефект
6. Яким чином здійснюється оцінка економічного ефекту результатів НДКР?
7. На чому базуються якісні показники визначення ефективності наукової діяльності?
8. Охарактеризуйте кількісні показники визначення ефективності наукової діяльності.

Практичні завдання:

Завдання 5.1. Сформулюйте потенційний ефект вашого наукового дослідження за такими видами: соціальний, науковий.

Завдання 5.2. Визначте джерела попереднього економічного ефекту вашого наукового дослідження.

Завдання 5.3. Сформулюйте актуальність і новизну вашого наукового дослідження.

Завдання 5.4. Сформулюйте перелік періодичних видань для публікації результатів вашого дослідження з тих, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Scopus, Web of Science відповідно до тематики Вашого дослідження та тематичних напрямів журналів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Практичні підходи до написання магістерської роботи

Мета: здобуття теоретичних знань та практичних підходів щодо порядку виконання і захисту магістерської роботи

Програмні запитання:

1. Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт.
2. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
3. Структура магістерської роботи.
4. Оформлення магістерської роботи

Обговорення теоретичних питань:

1. Наведіть основні етапи порядку виконання і захисту магістерської роботи.
2. Сутність та особливості обрання теми магістерської роботи.
3. Охарактеризуйте процес організації написання магістерської роботи.
4. Сутнісна характеристика структури магістерської роботи.
5. Обґрунтуйте сутнісне наповнення розділів основної частини
6. Наведіть основні вимоги на оформлення магістерської роботи

Практичні завдання:

Завдання 6.1. Складіть план передбачуваної кваліфікаційної роботи за тематикою вашого наукового дослідження. Сформулюйте завдання та очікувані результати дослідження.

Завдання 6.2. Виконайте аналіз структурної адекватності передбачуваної кваліфікаційної роботи.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Вивчення умов та вимог до участі в конкурсах науково-дослідних робіт

Мета: здобуття знань щодо форм, умов та вимог до участі здобувачів вищої освіти у конкурсах науково-дослідного характеру.

1. Загальна характеристика наукової діяльності студентів.
2. Науково-дослідна робота студентів.
3. Конкурс дипломних робіт як форма участі в науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти.
4. Конкурс студентських наукових робіт як форма участі в науково-дослідній роботі.
5. Студентський науковий гурток як осередок науково-дослідної роботи

Обговорення теоретичних питань:

1. Що розуміється під навчально-дослідною діяльністю?
2. Що входить до науково-дослідної роботи студентів (НДРС)?
3. Які є основні завдання НДРС?
4. Охарактеризуйте умови участі у конкурсі дипломних робіт здобувачів вищої освіти.
5. Надайте характеристику умовам щодо участі у конкурсі студентських наукових робіт

Практичні завдання:

Завдання 7.1. До підготованих тез доповіді на наукову конференцію підготуйте презентацію, що ілюструє актуальність, мету, об'єкт, предмет і гіпотези вашої науково-дослідної роботи. Під час підготовки слайдів презентації необхідно врахувати закономірності сприйняття людиною зорової інформації.

Завдання 7.2. Відповідно до вимог оформити вступ до студентської наукової або кваліфікаційної роботи.

Завдання для самостійної роботи

1. Опишіть, що таке наукознавство та дайте характеристику її розділів.
2. Виникнення та становлення науки.
3. Класифікація наук, її призначення, мета та способи побудови.
4. Фундаментальні науки, їх характеристика.
5. Прикладні науки та їх значення в підвищенні ефективності народного господарства.
6. Диверсифікація та інтеграція наук як наслідок їх розвитку.
7. Наведіть діючу в Україні класифікацію наук.
8. Організаційна побудова академічної науки та роль Національної академії наук України.
9. Основні проблеми науково-технічного потенціалу в Україні.
10. Дайте визначення інноваційного та наукового потенціалу.
11. Наведіть основні цілі державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.
12. Наведіть основні ознаки наукової школи.
13. Охарактеризуйте основні функції наукової школи.
14. Охарактеризуйте особливості наукових досліджень, які впливають на ефективність наукової праці.

15. Встановіть ланцюжок між «проблемою – гіпотезою – теорією» наукового дослідження.
16. Концепція та ідеї наукового дослідження.
17. Основні класи наукових проблем.
18. Охарактеризуйте теоретичну та практичну частину методології наукового дослідження.
19. Вимоги до комплексного наукового дослідження.
20. Які фактори стимулюють творче мислення?
21. Які фактори гальмують творче мислення?
22. У чому полягає кооперація та інтеграція при виконанні наукового дослідження?
23. Дослідницька фаза організації інтелектуальної підготовки.
24. Технологічна фаза організації інтелектуальної підготовки.
25. Організаційна фаза інтелектуальної підготовки.
26. Критерії економічної ефективності наукових досліджень.
27. Показники, які характеризують ефективність роботи вченого?
28. Показники, які характеризують ефективність роботи наукового колективу.
29. Форми оприлюднення результатів наукових досліджень.
30. Характеристика, структура та правила оформлення публікацій за видами: тези, наукова стаття, монографія.
31. Особливості наукових зібрань (наради науковців і спеціалістів, колоквиуми, семінари, симпозиуми, конференції) та вимоги щодо участі у їх проведенні.
32. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації.
33. Практичне значення наукового дослідження – вимоги до його змісту та оформлення.
34. Головні принципи системного підходу в науковому дослідженні та їх характеристика.
35. Основні етапи системного аналізу в наукових дослідженнях та їх характеристика.
36. Визначити сутність системоутворюючих елементів у науковому дослідженні.
37. Поняття академічної доброчесності, її розвиток та становлення в науковому середовищі.
38. Виявлення плагіату та засоби його попередження.
39. Авторські права.
40. Якісні чинники розвитку наукової діяльності.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
2. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
3. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
4. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник / автори: Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

Допоміжна література

1. Афанасьєв А. О., Кузькін Є. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Баскаков А. Я., Туленков Н. В. Методологія наукового дослідження : учебн. пособ. Киев. : МАУП, 2004. 216 с.
3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ : АБУ, 2002. 480 с.
4. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2014., 142 с.
5. Демківський А. В., Безус П. І. Основи методології наукових досліджень : навч. посібн. Київ : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
6. Дороніна М. С. Технологія соціально-економічних наукових досліджень (схеми і приклади) : навч. посібн. Вид 3-тє, виправ. і допов. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007. 120 с.
7. Дранус Л. С. Методичні рекомендації з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» : методичні рекомендації / Л. С. Дранус, О. Ю. Стоян. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 48 с.

8. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація).

9. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн. / за ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. – 280 с

10. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібн. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія / В. Д. Малигіна, О. Ю. Холодова, Л. М. Акімова. – Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.

11. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження: монографія. Львів : Світ, 2001. 416 с.

12. Пономаренко В. С., Малярець Л. М. Аналіз даних у дослідження соціально- економічних систем. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2009. 432 с.

13. Пушкарь А. И., Потрашкова Л. В. Основы научных исследований и организация научно-исследовательской деятельности : учебн. пособ. Харьков : Изд. «ИНЖЕК», 2006. 289 с.

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01 лип. 2007 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 27.02.2019)

2. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 лист. 2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 27.02.2019)

3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 лип. 2002 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 27.02.2019)

4. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23 бер. 2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF> (дата звернення: 27.02.2019)

5. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника звань: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лип. 2013 р. № 567 URL:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/246606282> (дата звернення: 27.02.2019)

6. Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 / Наук. б-ка Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого; уклад. О. І. Самофал. Харків, 2017. URL: <http://library.nlu.edu.ua/biblioteka/sait/nauka/gost/spisok-DSTU.pdf> (дата звернення: 27.02.2019)

7. Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015): презентація / Наук. б-ка НаУКМА; уклад. Т. О. Патрушева. Київ, 2016. URL: <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015> (дата звернення: 27.02.2019)

Рівень – установи, організації на національному, регіональному, галузевому рівнях

1. Виявлення загроз безпеки розвитку регіону.
2. Виявлення проявів впливу світової фінансової кризи на стан національної безпеки
3. Оцінювання економічної безпеки регіону.
4. Методичне забезпечення оцінки безпеки розвитку регіону.
5. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічної безпеки України
6. Формування методичного забезпечення конкурентного розвитку підприємств
7. Оцінка безпеки конкурентоспроможності економіки України
8. Виявлення факторів розвитку національної безпеки України
9. Оцінка податкових важелів державного регулювання економічної безпеки підприємств
10. Організація інформаційної безпеки у податковій системі (на прикладі великих підприємств або малого та середнього бізнесу)
11. Управління економічною безпекою підприємницької діяльності у регіоні
12. Сучасний стан інститутів державного регулювання в сфері безпеки
13. Взаємодія системи економічної безпеки організації (малого підприємства, наукомісткого) з зовнішнім середовищем

Рівень – підприємства (великі та середні), банківські установи, організації

14. Забезпечення економічної безпеки в ході реструктуризації (реорганізації, реформації) підприємства
15. Забезпечення економічної безпеки стратегічного розвитку підприємства
16. Забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства
17. Організаційно-правове забезпечення економічної безпеки підприємства (установи, організації)
18. Методичне забезпечення оцінки економічної безпеки підприємства (установи, організації)
19. Формування обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства (установи, організації)

20. Організація управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації)

21. Формування системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації)

22. Реорганізація системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації)

23. Організація захисту комерційної таємниці підприємства (банку)

24. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки кредитних операцій банку

25. Інформаційно-аналітичне забезпечення кадрової безпеки на підприємстві (в банку, фінансовій установі, організації)

26. Організація управління кадровою безпекою на підприємстві (в банку, фінансовій, банківській установі)

Рівень – малі підприємства, суб'єкти підприємницької діяльності, корпоративне управління в системі економічної безпеки

27. Управління безпекою підприємницької діяльності

28. Управління економічною безпекою малого підприємництва

29. Організація управління агентськими конфліктами в системі економічної безпеки

30. Організація управління фінансово-економічною безпекою як фактор удосконалення якості корпоративного управління

31. Забезпечення балансу інтересів учасників корпоративних відносин в системі економічної безпеки

32. Забезпечення економічної безпеки через попередження та врегулювання корпоративних конфліктів

33. Організація корпоративного контролю в системі економічної безпеки підприємства

34. Оцінювання впливу корпоративних конфліктів на фінансово-економічну безпеку підприємства

35. Оцінювання впливу діяльності органів корпоративного управління на фінансово-економічну безпеку

36. Механізми попередження та врегулювання корпоративних конфліктів в системі економічної безпеки

37. Формування системи економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства

38. Методичне забезпечення управління інтелектуальною безпекою підприємства